

Kard. Walter Kasper, *Miłosierdzie. Klucz do chrześcijańskiego życia*, przeł. R. Zajączkowski, Poznań 2014: Wydawnictwo Święty Wojciech, ss. 272.

Książka kard. Waltera Kaspera *Miłosierdzie. Klucz do chrześcijańskiego życia* to pozycja na wskroś naukowa. Poważnie wyglądający wolumin w twardej okładce i o kartkach zszywanych nicią sugeruje wytrawną treść teologiczną. Kiedy zajrzemy do wewnątrz, przekonujemy się od razu, że tak jest. Doskonale dobrana czcionka, zarówno pod względem wielkości, jak i kroju pozwala na wygodne czytanie trudnej treści. Wszystko to zawarto na 272 stronach. Znajdziemy w niej dziewięć rozdziałów: 1. *Miłosierdzie – temat aktualny, ale zapomniany*; 2. *Próba przybliżenia*; 3. *Przesłanie Starego Testamentu*; 4. *Oreǳie Jezusa o Bożym Miłosierdziu*; 5. *Rozważania systematyczne*; 6. *Błogosławieni miłosierni*; 7. *Kościół w wymiarze miłosierdzia*; 8. *O kulturę miłosierdzia*; 9. *Maryja, Matka miłosierdzia*.

Jak zaznacza Autor w przedmowie, punktem wyjścia dla tej książki były notatki rekolekcyjne. Rekolekcje tamte nie były jednak udane, a kolejne lata przemyśleń Kardynała powodowały nieodpartą chęć zbadania zagadnienia miłosierdzia w chrześcijańskiej teologii akademickiej, którą wyprzedza życie duchowe wiernych (s. 9).

Kardynał Kasper podjął więc w tym dziele trudną sprawę analizy miłosierdzia w odniesieniu do współczesnych dziedzin wiedzy: socjologii czy filozofii, ale nade wszystko przyświecało mu pragnienie zainspirowania młodych pokoleń teologów do ponownego przemyślenia chrześcijańskiej dogmatyki i przezwyciężenia rozłamu między teologią akademicką a duszpasterską (s. 9).

W pierwszym rozdziale Kardynał porusza zagadnienia egzystencjalne dotyczące doświadczeń życia ludzkiego, szczególnie w minionym XX wieku. Nieszczęścia, jakie spotkały ludzkość w tych czasach, określa mianem „znaków”. One to właśnie wołają o miłosierdzie potrzebne ludziom w obliczu tragicznych doświadczeń, jakie są ich udziałem. Przywołuje tu wiele argumentów przytaczanych przez różnych pisarzy i skierowanych przeciwko Bogu. Walter Kasper stawia tutaj tezę, że zagadnienie miłosierdzia jest kluczowe dla XXI wieku.

Dalej Autor próbuje przybliżyć nam temat miłosierdzia w perspektywie filozoficznej zarówno czasów nowożytnych, jak i sięgając aż do antyku i średniowiecza. Bada także obecność praktyki miłosierdzia w innych religiach.

Istotnym elementem rozważań Kardynała jest przypomnienie przesłania Starego Testamentu i biblijnej wizji Boga miłosiernego i współczującego przyniesionej przez Jezusa. Przywołuje tutaj przykłady mistyków i autorów piszących na przestrzeni dziejów i świadomie, bądź nie, poruszających problemy, które wiążą się z tematyką miłosierdzia.

W dalszej części Autor porządkuje refleksję systematyczną na temat miłosierdzia, poruszając tematy takie jak: miłosierdzie jako przymiot Boga, odzwierciedlenie Trójcy Świętej, uniwersalna wola zbawcza Boga czy problem niezawinionego cierpienia.

W kolejnych rozdziałach Walter Kasper próbuje osadzić miłosierdzie w praktyce życia Kościoła, a także zastanawia się nad miejscem Maryi w przesłaniu miłosierdzia.

Cały tekst książki opatrzony jest solidnym aparatem krytycznym, przez co książka stanowi doskonały podręcznik dla wszystkich chcących dogłębnie badać nie tylko tematykę miłosierdzia, ale i całą teologię systematyczną domagającą się przemyślenia na nowo w obliczu nadchodzących nowych czasów.

Ks. Jacek Wróbel SAC